

ማነህ ባለሳምንት?

ጥቅምት 21 ቀን 2010 ዓም(21-10-2017)

በአገራችን ማህበራዊ ኑሮና ልማድ ውስጥ ለረጅም ዘመን ሕዝብን ለማቀራረብ ሲሰራበት የኖረው አንዱ የአብሮነት መግለጫው ዘዴ ከእምነት ጋር የተያያዘው የሰንበቴ ድግስ ነው። አባላቱ የአንዱን አማልክት ወይም ሃዋርያ መንፈሳዊ ስራ የሚያስታውስ ታቦት ተቀርጾ የሚከበርበትን ቀን በፈቃደኝነት በቅደም ተከተል እየተቀባበሉ ያከብሩታል።ምንም እንኳን ከመንፈሳዊና ከእምነት ጋር የተያያዘ ቢሆንም፣ከውዳሴው ጀርባ አብሮ ለመብላትና ለመጠጣት የሚገናኙበት መድረክ ቢመስልም፣እያንዳንዱ ያለፈበትን ፣ያጋጠመውን ደስታና መከራ፣ብሎም በጋራ ማህበረሰቡ ላይ ያለውን ጉዳይ አንስቶ በመወያየት ምክርና እርዳታ የሚጋራበት፣እንደ እድርም በሞትና በደስታ ጊዜ ተካፋይ የሚሆኑበት የክፉ ቀን ደራሽ የሆነ የብዙሃን የመረዳጃ መድረክ ነው። የአንዱ ሰንበቴ ድግስ ከመጠናቀቁ በፊት የሚቀጥለው ተራ የማን እንደሆነ መታወቅ ስለሚኖርበት በዛ የደራ ጨዋታ መሃል የሰንበቴው ሙሴ(መሪ) በጭብጨባ የታዳሚውን ትኩረት ከሳብ በኋላ ድምጹን ከፍ አድርጎ «ማነህ ባለ ሳምንት?፣ይከተልህ ባለአስራአምስት!»ይልና የሚቀጥለው ሰንበቴ ደጋሽ ማን እንደሆነ የተራ ዝርዝሩን በማየት ይመድባል።በዚያው የማጠናቀቂያ ቃል የተረፈው ጠበል ጻዲቁ በየቤቱ ለቀረው ቤተሰብ እንዲዳረስ ተከፋፍሎ «ሳይነጥለን ያገናኘን» ብሎ ተመራርቆ ተረኛው ጽዋውን ይዞ ወደቤ ቤቱ ይመለሳል። ይህ«ማነህ ባለሳምንት»የሚለው ማሳሰቢያ ቃል የህዝቡ የበጎ ስራ ፣የአብሮነትና የአላፊነት ቅደም ተከተል መግለጫ ሆኖ ለዘመናት ኖሯል።

የአሁኑ በአገራችን የሚሰማው « ማነህ ባለሳምንት» የሚለው ድምጽ ግን ህዝቡ በፈቃዱና በፍላጎቱ ተሰባስቦ ለጋራ ጥቅም በተራ የሚያከናውነውን ማህበራዊ ክንዋኔ ባለተረኛ የሚያበስር ጥሪ የሚያዳምጡበት ሳይሆን በስልጣን ላይ በተቀመጠው በአገር አጥፊው ቡድን ክንድ ሊመታና የጥፋቱ ስለባ ማን ሊሆን እንደሚችል የሚቀርብ የስጋትና የሰቆቃ ጥያቄ ሆኗል።

በየእለቱ፣በየሳምንቱና በየወራቱ የሚፈጸመው የጎሰኞች መንግስት ግፍ አንዱን ካጠቃ በኋላ ቀጥሎ ወደ ሌላው ባለተራ እንደሚሄድ፣ አንዱን ማህበረሰብ ነጥሎ ካዳከመና ካጠፋ በኋላ እንደ ሰንበቴው ተራ ቀን እየቆጠረ እንደሚሸጋገር ተደጋግሞ ታይቷል።አሮሞውን የጠቀመ መስሎ ከአማራው ጋር ሲያጋጨው፣ሶማሌውን የጠቀመ መስሎ ከአሮሞው ጋር ሲያጋጨው፣ ጥቃቅን ልዩነቶችን እያሰሰ አብሮ ተዋዶና ተዋልዶ የኖረውን የአማራና የቅማንት ማህበረሰብ አዲስ የማንነት ካርታ ነድፎ ሲያተራምስው ታይቷል።ይህ ሴራ የቅማንትን ማህበረሰብ ለመጥቀም ሳይሆን ሃይሉን አመንምኖና ከፋፍሎ ፣አጋር አሳጥቶም የኖረበትን መሬቱን ነጥቆ ለማባረር የተሸረበ ያካሸቷዎች ሴራ መሆኑን የማይገነዘብ ዜጋ አይኖርም።ይህ በዚህ ብቻ አይቆምም፤ኢትዮጵያን የማፈራረሱ ሂደት ይቀጥላል።የሰንበቴው " ማነህ ባለሳምንት"ተለውጦ " ማነህ ባለተራ ለጎሰኞች ካራ" የሚባልበት ጊዜ ላይ ነን።

ሰሞኑን በዚሁ የጥፋት ቅደም ተከተል ባለተራው በኤሉባቦርና በቤኒሻንጉል ነዋሪ የሆነው ማህበረተሰብ ነው።ለዘመናት ተቀላቅሎና ተስማምቶ በኖረ ሕዝብ መካከል የእርስ በርስ ግጭት ተፈጥሮ የብዙ ንጹሃን ኢትዮጵያውያን በተለይም የአማራው ማህበረሰብ ተወላጆች ደም በከንቱ ሲፈስ ንብረት ወድሟል።ሕጻናትና አዛውንት የጥቃት ስለባ ሆነዋል።ለብዙ ዓመታት ወልደውና ተዋልደው፣ተስማምተውና ተቀላቅለው የኖሩ የአንድ አገር ዜጎች እርስ በርሳቸው እንዲተላለቁ ማድረግ አረመኔው ጎሰኛ ቡድን የስልጣን ዕድሜን ለማራዘም ከሚጠቀምበት አንዱና ዋናው ስልት መሆኑ ቢታወቅም አሁንም አደጋውን ለመቋቋም በቂ ማህበረሰባዊ ንቃትና ዝግጅት አልተደረገም።የጎሳ መርዙ ሁሉንም አሳብዶ ሰብአዊ ተፈጥሮውን ክዶ እንደ እብድ ውሻ እርስ በራሱ እንዲናከስ አድርጎታል።የጎሰኝነት ጥምር ውጤት እልቂት፣አገር ፈርሶ አገረቢስ መሆን እንጂ እድገትና ሰላም አይደለም።አንዱ ጎሳ አልቆ ሌላው ጎሳ በሰላም አይኖርም።ለእድገትና ለሰላም ሁሉም በአንድ አገር ዜግነት ሲሰለፍና ችግርና ልዩነቱን በጋራ ምክክር ሲፈታ ብቻ ነው።

ማነህ « ባለተራ ለጎሰኞች ካራ» የሚለው ጥያቄና ስጋት አሁንም ያስተጋባል።በየቦታው የሚወሰደው የበቀል እርምጃ ወደ አገር አቀፍ ቀውስ ከመሸጋገሩ በፊት የየጎሳው ተወላጆች መፍትሔ ሊፈልጉለት ይገባል።ከመፍትሔውም ዋናው ጎሰኝነትንና የጎሳን ፖለቲካ የሚረጨትን ጥቂት ግለሰቦች ማሰገድ ነው።

የነገው ባለተራ ደግሞ ወሎ ይሆናል። የወያኔ መራሹ ቡድን ከከባቢው ተወላጅ ከሆኑት ሆድ አደሮች ጋር በመተባበር በወሎ ውስጥ መሬት የመንጠቁ ስራ የተጠናቀቀ ቢመስልም ገና አልተቋቋመም። በወሎ ውስጥ በሚኖሩ ማህበረሰቦች መካከል ደም

በሚያቃባ ስራ መጠናቀቅ እንዳለበት የወያኔ አገር አጥፊ ቡድን ያምናል። ያም ብቻ ሲሆን ነው ወሎዬ በጋራ ተነስቶ የተነጠቀውን መሬቱንና መብቱን ለማስከበር እንዳይችል በቁም በቀል ባህር ውስጥ ተነክሮ እርስ በርሱ በጠላትነት እየተያየና እየተዋጋ እንዲኖር የተቀመመለት መርዝ። ገና ከጅምሩ ወሎን፣ ጎንደርን፣ ሸዋን ደቡብና ሰሜን እያለ ድንበር ሲከልል፣ ጎጃምና ቡሬ፣ መተክልና ቤኒሻንጉል እያለ የቋንቋ ድንበር ሲተክል፣ የእኔ ነው የሚለውን ትግራይ ግን እንኳንስ በድንበር ሊከፋፍል ቀርቶ ከየአቅራቢያው ከ/ሃገራት እየነጠቀ ያልነበራትን የመሬት ስፋት እየለጠጠ እየሳደጋት መሄዱን ያየነው ሃቅ ነው።

በዚህ ያጋጨው ስልት የሚቀጥለው ባለሳምንት እንደ ጎንደራው ቅማንትና አማራ ወሎየው አማራና አገው ሊሆን እንደሚችል አመለካኛ ድርጊቶችም እየታዩ መጥተዋል። የላስታ፣ የላሊበላና ዋግ አካባቢን በስሩ ለማስገባት የጎሳ ክልላዊ አጥር ተክሎ ካርታውን ሰርቶ ጨርሷል። ከዚያም ቀጥሎ አፋሩን ከአማራው፣ ከዚያም ከአሮሞው፣ ከዚያም ከአርጎባው እያለ ይቀጥላል ማለት ነው። የወሎውን ሲጨርስ ደግሞ ወደሌላው ፊቱን በማዞር ሸዋን ከአፋሩ፣ ከአርሲው፣ ጉራጌውን ከከምባታው፣ ከሃድያው፣ ከሲዳማው፣... ወዘተ እያለ ይቀጥላል ማለት ነው። አንዱ በሌላው ወገኑ ላይ እንዲጎሳ የሚያደርገው ተንኮልና ቅስቀሳ በወርድና በቁመቱ እየጨመረ በመሄድ ላይ ነው። ካሁኑ መከላከያ ካልተበጀለት መቆሚያ የለውም።

ወያኔ ከተፈጠረበት ቀን ጀምሮ ትግራይን ገንጥሎ ነጻ አገር አድርጎ ለመኖር እንጂ የማንኛውንም ኢትዮጵያዊ ማህበረሰብ እኩልነትና ነጻነት ብሎም እድገት ለማስከበር እንዳልተፈጠረ ታሪኩንና እያደረገ ያለውን ዘወር ብሎ በማየት መረዳት ይቻላል። ድርጊቱ ሁሉ ያዛኝ ቅቤ አንጓች እንደሚሉት ሲሆን ሂደቱ ደግሞ አጥፍተህ ጥፋ ነው። እስከዚያው ድረስ ግን ገንጥቶ እወስደዋለሁ የሚለውን ከ/ሃገር ሕዝብ በሚያማልል ስልት መሳሪያና ባይተዋር አድርጎ ሌላውን ከባቢ እያደማ፣ እያቆሰለ፣ እያተራመሰ ይኖራል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ እርስ በርሱ እያናከሰ የጋራ አገሩን አፈራርሶ ሊያጠፋው የሚቅበዘበዘውን በልዩ ልዩ የጎሳ ማንነት ስም የሚንቀሳቀሰውን አገር አጥፊ የወያኔ መራሹን ቡድን ተባብሮ አይቀጡ ቅጣት ቀጥቶ ዳግም እንዳያንሰራራ ለማድረግና ከጎሳ ፖለቲካ ተገላግሎ ሕብረ-ብሔራዊ ኢትዮጵያዊነት ማንነት እንዲጎለብት በሚደረገው አገር አቀፍ ትግል ውስጥ እንዲሳተፍ ሁሉም አገር ወዳድ በሚያውቀውና በተወለደበት ማህበረሰብ ውስጥ ያላሰለሰ ጥረት ማድረግ ይኖርበታል። ይህ ግዳጅ በአንደኛ ደረጃ የትግራይ ተወላጆችን ይመለከታል። በስማቸው የሚፈጸመውን ግፍና በደል፣ ዘረፋና ግድያ ሊቃወሙት ይገባል። ኢትዮጵያ አያት ቅድመ አያቶቻቸው በደማቸው ያቆዩላቸው አገራቸው ናት። በስማቸው በሚነግድ ከመካከላቸው በወጣ ከሃዲ ቡድን አገራቸው ስትፈራርስ መፍቀድ አይኖርባቸውም። በታሪክና በትውልድ እንደሚጠየቁ መረዳት ይኖርባቸዋል። ነጻ ወጥተን እንደ አገር እንኖራለን የሚል ጉጉት ካላቸው የሚጠብቃቸው መፈናፈኛ የሌለው የክልል እስር ቤት እንደሚሆን ሊገነዘቡት ይገባል። ለጊዜያዊ ጥቅምና የጎሳ የበላይነት ህሊናቸውን ሊሸጡት አይገባም። «በስማችን መነገድ ይብቃ!» ማለት ብቻ ሳይሆን ወንጀለኞቹን ከስልጣን ኮርቻ አውርዶ ለሕግ ማቅረብ ይኖርባቸዋል። ዛሬ አንዱ ማህበረሰብ ሲጠቃ በዝምታ ማለፍ ለነገው የእልቂት ሰለባ ለመሆን መፍቀድ ወይም ለመታረድ ወደ ቁራ ለመነዳት የተዘጋጀ ኩብት መሆን ማለት ነው።

ለአገር አንድነትና ለዴሞክራሲ ስርዓት መስፈን፣ ለዜግነትና ሰብአዊ መብት መከበር የሚታገሉት በጎሳ ካልተደራጁትና የጎሳን ፖለቲካ ከሚያወግዙት የፖለቲካና የብዙሃን (የሲቪክ) ድርጅቶች እንዲሁም በክፍለሃገር ደረጃ ተሰባስበው የኢትዮጵያን አንድነትና የሕዝቧን ሰላማዊ ኑሮ ለማስከበር በጋራ ከተሰባሰቡት ማህበራት ጋር በመሆን አገር አድን ትግሉ የሚጠናከርበትን መንገድ መሻት ለነገ የማይባል ብሔራዊ ግዴታ ነው። ሁሉም ከሳጥኑ ወጥቶ ለአገር ህልውና መቆም አለበት። በውጭ አገር መንግስታት መተማመኑ አብቅቶ በራስ የመተማመኑን ባህል ማዳበር ያስከብራል።

ህብረታችን ለአገራችን አንድነትና ለሕዝባችን ሰላም ዋስትና ነው !

ኢትዮጵያ በነጻነትና በአንድነት ለዘላለም ትኑር!!!

አገሬ አዲስ